

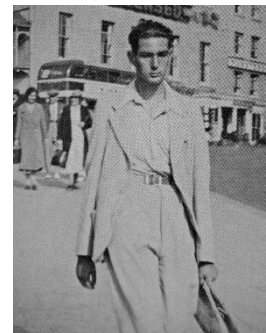

George Arnold van Dam werd in Groningen geboren op 14 januari 1919. Hij was de zoon van Arnold van Dam en Rosa Serphos. Hij had een 2 jaar oudere zus, Estella, en een vijf jaar jongere broer, Hugo. Vader Arnold van Dam was een welgesteld kledingfabrikant. De familie was joods. Het gezin woonde in 1935 in Groningen en verhuisde in 1939 naar Haren.

George was een knappe, sportieve jongen. Hij zat op Scouting en roeide bij roeivereniging De Hunze. Hij volgde in Londen een opleiding tot coupeur en ging werken bij zijn vader in de fabriek.

Op 14 mei 1940 wilde het gezin naar Engeland vluchten. Zijn ouders en de broers George en Hugo probeerden in Wijk aan Zee een plaats op een boot te krijgen, maar dat mislukte.

Op 28 april 1942 moest zijn vader terugtreden als directeur van zijn fabriek en de leiding in handen geven van de Duitse Verwalter Eugen F. Weller. Weller zorgde ervoor dat het bloeiende bedrijf korte tijd later in liquidatie was getreden. Persoonlijke, waardevolle bezittingen moest de familie Van Dam inleveren bij Lippmann Rosenthal & Co in Amsterdam.

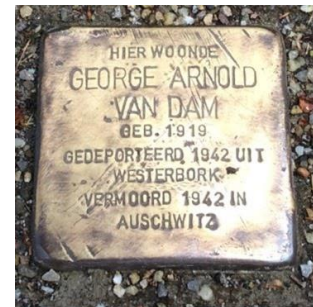
Begin juli 1942 kreeg George van Dam de oproep zich te melden voor een werkkamp. Zijn familie probeerde hem ervan te weerhouden. George kon onderduiken in bejaardenhuis Avondlicht, dat tegenover het huis van de familie stond; hij was daar van harte welkom. Maar de levenslustige George voelde er niets voor om *'tussen al die oude mensen te gaan zitten'*. Op de roeivereniging reageerden de roeiers geschrokken toen hij zijn vertrek aankondigde. *"Ik doe het voor mijn ouders; zij krijgen er last mee als ik niet ga,"* zei George.

Op vrijdag 10 juli 1942 meldde George zich bij de bus in de Emmalaan, die hem met negen dorpsgenoten naar Kamp Westerbork bracht. Vanuit Kamp Westerbork schreef George op een typemachine nog een brief naar zijn familie. Hij verkeerde in de veronderstelling dat hij in Duitsland als arbeider tewerkgesteld zou worden. In werkelijkheid maakte George op 15 juli 1942 deel uit van het allereerste transport naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. In Auschwitz werd hij vermoord op 25 augustus 1942. Hij werd 23 jaar. Zijn ouders en broer overleefden de oorlog.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het

Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

George staat vermeld op het oorlogsmonument van Haren. Het monument, dat in 1949 werd onthuld, staat in het centrum van het dorp aan de Rijksstraatweg, nabij de ingang van de hervormde kerk. Voor het ouderlijk huis op Dilgtweg 16 in Haren werd een Stolpersteine geplaatst.

Meer informatie

[George Arnold van Dam \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[George Arnold van Dam \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[Oorlogsmonument Haren - Wikipedia](#)

[Haren, gedenksteen bij de N.H. Kerk - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[George Arnold van Dam - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.